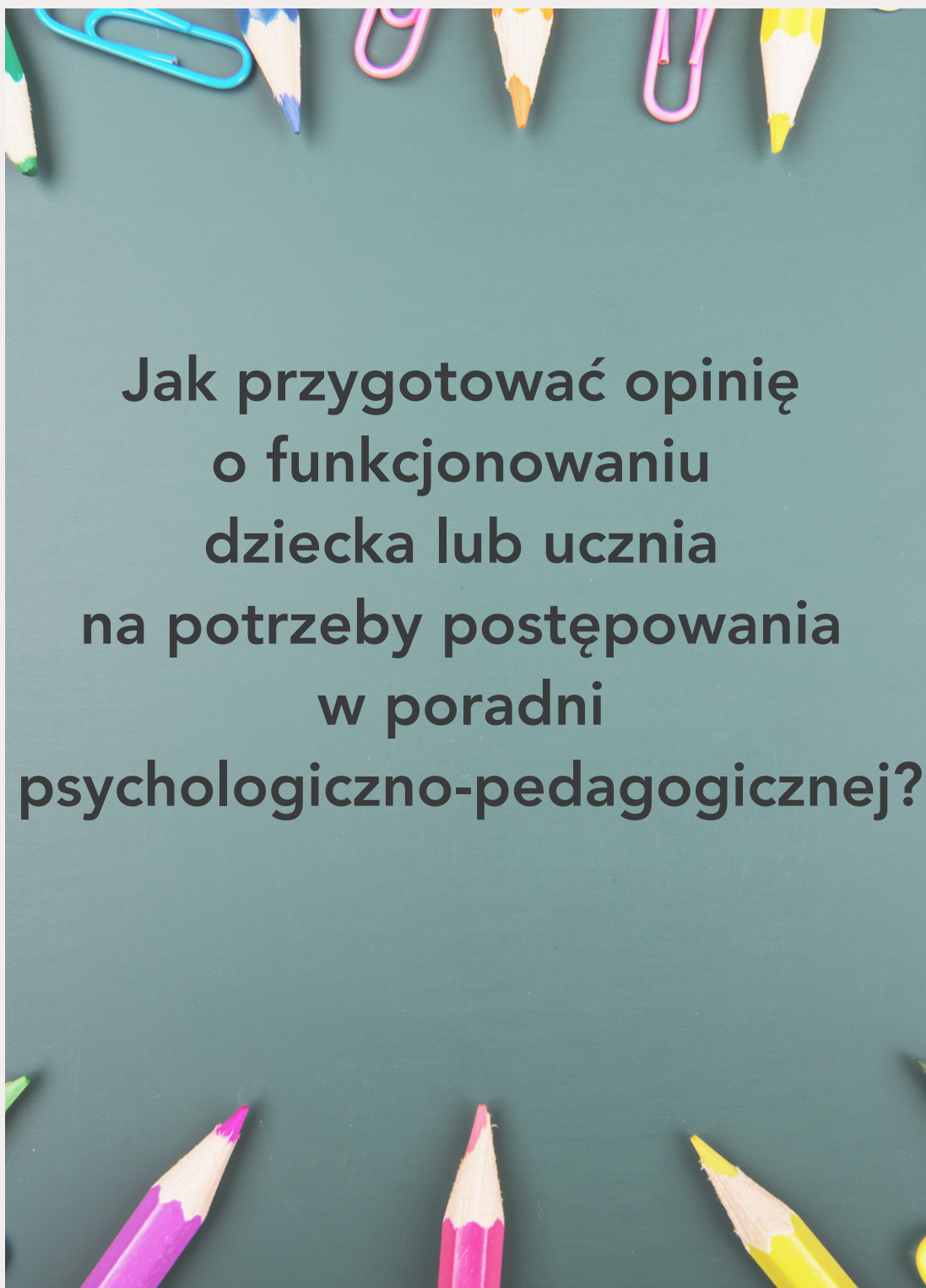

MINIPRZEWODNIK

Jak przygotować opinię
o funkcjonowaniu
dziecka lub ucznia
na potrzeby postępowania
w poradni
psychologiczno-pedagogicznej?

INSTRUKCJA KROK PO KROKU

MINIPRZEWODNIK

*Materiał stworzony na potrzeby
przedszkoli, szkół i placówek*

Centrum
Psychologiczno-Pedagogiczne
w Szczecinie

opracowanie przewodnika
- pedagog
Zofia Kacalska

opieka merytoryczna
- dyrektor CPP w Szczecinie
Bogusława Patalan

korekta i redakcja tekstu
- pedagog
Róża Modrzejewska

Szczecin, 2026 r.

KIEDY MUSISZ PRZYGOTOWAĆ OPINIĘ O FUNKCJONOWANIU DZIECKA LUB UCZNIA?

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra
Edukacji z dnia 2 marca 2026 r. w sprawie
orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły
orzekające działające w publicznych
poradniach psychologiczno-pedagogicznych
(Dz.U. z 2026 r., poz. 428)

**Opinia o funkcjonowaniu
dziecka lub ucznia
musi być sporządzona
w sytuacji, gdy pracownicy poradni
psychologiczno-pedagogicznej
będą przygotowywać dla niego:**

- orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego,
- orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania,
- orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych,
- opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

KTO? DLA KOGO? KIEDY?

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2026 r., poz. 428)

WAŻNE!!!

- Opinię o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia wydaje się w terminie 10 dni od złożenia o nią wniosku.
- Wniosek o wydanie takiej opinii składa dyrektor poradni, rodzic lub pełnoletni uczeń.
- Oryginał tej opinii przekazuje się poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- Kopię opinii musi otrzymać wnioskodawca - rodzic lub pełnoletni uczeń.
- Opinia to wynik obserwacji funkcjonowania dziecka lub ucznia i działań diagnostycznych prowadzonych w przedszkolu, szkole, ośrodku lub placówce.

JAK NAPISAĆ OPINIĘ O FUNKCJONOWANIU DZIECKA LUB UCZNIA?

**Etapy tworzenia opinii
o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia:**

**OBSERWACJA
DZIECKA LUB UCZNIA**

**OCENA FUNKCJONOWANIA
DZIECKA LUB UCZNIA**

**OPINIA O FUNKCJONOWANIU
DZIECKA LUB UCZNIA**

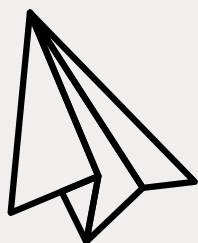
KROK 1.

Przygotuj szablon opinii o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia.

- Możesz sam stworzyć wzór dokumentu na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji.
- Możesz skorzystać z gotowego wzoru opinii o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia przygotowanego przez Twoją poradnię psychologiczno-pedagogiczną (przejdź na stronę www.poradni).
- Możesz skorzystać z innego gotowego wzoru dokumentu, który jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Edukacji.
- Możesz skorzystać z generatora opinii znajdującego się na stronie wsparcie.gov.pl, który jest dostępny dla zalogowanych użytkowników w zakładce *Opinie*.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2026 r., poz. 428)

PAMIĘTAJ!!!

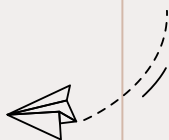

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2026 r., poz. 428)

Opis funkcjonowania dziecka lub ucznia powinien być sformułowany na podstawie obiektywnej obserwacji zachowania dziecka lub ucznia w naturalnym środowisku przedszkola, szkoły, ośrodka lub placówki.

Przy opisie obszarów z ICF należy wziąć pod uwagę zarówno bariery, jak i ułatwienia występujące w środowisku nauczania dziecka lub ucznia (aby poznać, czym jest ICF, przejdź do 16. strony tego przewodnika).

KROK 2.

Wybierz najlepsze dla Ciebie narzędzie do przeprowadzenia obserwacji dziecka lub ucznia.

- Możesz obserwować funkcjonowanie dziecka lub ucznia na podstawie opisu odpowiednich obszarów z **Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF)**.
- Możesz skorzystać z narzędzia **Skrining Rozwoju Małego Dziecka (SRMD)** do obserwacji funkcjonowania dziecka w wieku od 6. miesiąca życia do 6. roku życia.
- Możesz skorzystać z narzędzia **Kwestionariusz Szkolnej Oceny Funkcjonowania (KSzOF)** do obserwacji ucznia w wieku od 7. roku życia do 19. roku życia.

KROK 3.

Obserwuj funkcjonowanie dziecka lub ucznia na podstawie wybranego przez Ciebie narzędzia.

- Zaproś do obserwacji innych nauczycieli, pracowników, rodziców i osoby, które znają dziecko lub ucznia.
- Opisuj to, jak funkcjonuje dziecko lub uczeń, a nie tylko to, co potrafi.
- Uwzględnij różne konteksty (relacje, środowiska, osoby).
- Szukaj odpowiedzi na pytania: jak jest, dlaczego tak się dzieje.
- Obserwuj zachowanie dziecka lub ucznia, źródło tego zachowania i jego konsekwencje (model A-B-C).
- Przeznacz od 2 do 4 tygodni na obserwację dziecka lub ucznia.

KROK 4.

Obserwuj - Interpretuj - Reaguj

- Wyciągnij wnioski z dokonanych obserwacji dziecka lub ucznia.
- Zwróć uwagę na mocne strony dziecka lub ucznia i trudności pojawiające się w jego funkcjonowaniu.
- Dokonaj z innymi osobami, biorącymi udział w obserwacji, analizy uzyskanych wyników.
- Nanieś uzyskane wnioski na wybrany wcześniej szablon opinii o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia.
- Przekaż opinię dyrektorowi, ponieważ na tym dokumencie niezbędne są jego podpis i pieczęć.

WAŻNE!!!

Pamiętaj, aby do opinii o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia koniecznie dołączyć:

- w przypadku dziecka lub ucznia objętego kształceniem specjalnym – aktualną wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania dziecka lub ucznia,
- w przypadku dziecka lub ucznia objętego zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi – aktualną okresową ocenę funkcjonowania dziecka lub ucznia.

Do opinii możesz dołączyć również:

- kserokopię/wydruk Skriningu Rozwoju Małego Dziecka
lub
- kserokopię/wydruk Kwestionariusza Szkolnej Oceny Funkcjonowania.

Opinia o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia

Zgodnie z Rozporządzeniem
Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r.
w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych
przez zespoły orzekające działające
w publicznych poradniach
psychologiczno-pedagogicznych
(Dz.U. z 2026 r., poz. 428)

WAŻNE!!!

Opinia o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia musi zawierać:

- datę wydania opinii,
- imię i nazwisko dziecka lub ucznia,
- informację o funkcjonowaniu,
w tym o trudnościach
oraz mocnych stronach
i uzdolnieniach dziecka lub ucznia,
- informację o podjętych działaniach
w celu poprawy funkcjonowania
dziecka lub ucznia,
- informację o formach, okresie
i zakresie udzielonej dziecku
lub uczniowi pomocy,
- informację o efektach działań
i pomocy udzielonej dziecku
lub uczniowi,
- wnioski dotyczące dalszej pracy
z dzieckiem lub uczniem mające
na celu poprawę funkcjonowania
dziecka lub ucznia.

PAMIĘTAJ!!!

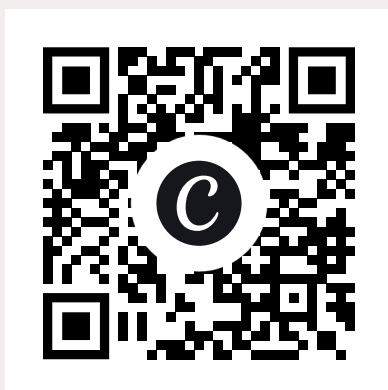

Informacja o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia dotyczy:

- aktywności i uczestniczenia dziecka lub ucznia, zgodnie z obszarami ujętymi w Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF), adekwatnie do wieku i poziomu rozwoju dziecka lub ucznia,
- zakresu i rodzaju trudności w realizacji odpowiednio programu wychowania przedszkolnego lub programów nauczania realizowanych w oddziale, do którego dziecko lub uczeń uczęszcza.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2026 r., poz. 428)

Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF)

WAŻNE!!!

Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF)

- Klasyfikacja ta jest dostępna za darmo na stronach [www](#).
- Wystarczy wpisać w wyszukiwarkę hasło, np. *podręcznik ICF po polsku* lub zeskanować podany na poprzedniej stronie przewodnika kod QR i pobrać dokument w formacie PDF.
- W podręczniku ICF znajdują się cztery części, które są niezbędne do opisu funkcjonowania człowieka w modelu biopsychospołecznym: *Funkcje ciała i struktury ciała, Aktywność i uczestniczenie, Czynniki środowiskowe, Czynniki osobowe*. Aby uzyskać informacje o funkcjonowaniu dziecka lub ucznia potrzebne do stworzenia opinii dla poradni skorzystaj z części *Aktywność i uczestniczenie*.

WAŻNE!!!

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2026 r., poz. 428)

W przypadku dziecka do ukończenia wychowania przedszkolnego zachowania i aktywności z klasyfikacji ICF, które powinieneś obserwować to:

- uczenie się i stosowanie wiedzy,
- zachowania społeczne we wzajemnych kontaktach - przystosowanie społeczne i emocjonalne,
- porozumiewanie się,
- aktywność ruchowa - poruszanie się,
- dbanie o siebie.

W przypadku ucznia zachowania i aktywności z klasyfikacji ICF, które powinieneś obserwować to:

- uczenie się i stosowanie wiedzy,
- ogólne zadania i obowiązki,
- porozumiewanie się,
- motoryka, poruszanie się, w tym mobilność i aktywność manualna,
- dbanie o siebie, samoobsługa i samodzielność,
- życie domowe,
- wzajemne kontakty i związki międzyludzkie, życie w społeczności szkolnej i lokalnej.

Skrining Rozwoju Małego Dziecka (SRMD)

W wersji online narzędzie SRMD znajdziesz na stronie internetowej wsparcie.gov.pl w zakładce *Narzędzia przesiewowe*.

W wersji do wydruku kwestionariusze SRMD znajdziesz również w e-bookach.

Dla dziecka od 6. miesiąca życia do 6. roku życia taki e-book jest dostępny na stronie internetowej:
<https://atwydawnictwo.pl/produkt/ocena-funkcjonalna-dziecka-w-okresie-wczesnego-i-sredniego-dziecinstwa/>.

Dla dziecka kończącego edukację przedszkolną w zakresie przygotowania do szkoły e-book znajduje się na stronie internetowej:
<https://wydawnictwo.aps.edu.pl/produkt/kwestionariusz-observacji-aktywnosci-dziecka-konczacego-edukacje-przedszkolna-w-zakresie-przygotowania-do-szkoly-zalozenia-pomiar-zastosowanie-skrining-rozwoju-malego-dziecka-srmd/>.

Jak poprawnie wykonać SRMD?

1. Określ wiek dziecka.
2. Wybierz odpowiedni do wieku dziecka kwestionariusz.
3. Zapoznaj się z całym kwestionariuszem i zakresem aktywności do obserwacji.
4. Przeprowadź ukierunkowaną obserwację. Czas obserwacji dostosuj do wieku i możliwości dziecka (od dwóch tygodni do miesiąca).
5. Systematycznie rejestruj w kwestionariuszu wyniki obserwacji.
6. Uzupełnij obserwację o informacje od nauczycieli, specjalistów oraz rodziców i innych osób sprawujących opiekę nad dzieckiem.
7. Zarejestruj wyniki w kwestionariuszu SRMD w danej kategorii i obszarze rozwoju.
8. Zsumuj liczbę punktów i oblicz wskaźnik procentowy zachowań na TAK.
9. Przenieś wyniki z poszczególnych arkuszy do arkusza zbiorczego.
10. Określ kwalifikator zgodnie z tabelą zamieszczoną w kwestionariuszu.

Jak poprawnie wykonać SRMD?

Ważne jest, aby dziecko miało już wcześniej możliwość doświadczania aktywności, którą obserwujesz.

Daj szansę dziecku na pokazanie danej umiejętności. Jeśli jest taka potrzeba, najpierw mu ją zaprezentuj.

Rejestruj wyniki obserwacji dziecka podczas naturalnych, spontanicznych aktywności, rutynowych czynności i w zaaranżowanych sytuacjach zadaniowych (np. zabawy, czynności samoobsługowe, zajęcia dydaktyczne).

W czasie obserwacji wykorzystuj przestrzeń, w której dziecko funkcjonuje oraz przedmioty codziennego użytku, zabawki, z których korzysta.

Kwestionariusz Szkolnej Oceny Funkcjonowania (KSzOF)

W wersji online narzędzie KSzOF znajdziesz na stronie internetowej wsparcie.gov.pl w zakładce *Narzędzia przesiewowe*.

W wersji do wydruku kwestionariusze KSzOF są dostępne również w e-booku *Ocena funkcjonalna w szkole dla każdego – założenia, pomiar, zastosowanie* Zenona Gajdzicy, Edyty Widawskiej, Stanisława Byry, Ewy Domagały-Zyśk, Beaty Jachimczak, Radosława Piotrowicza, Elżbiety Neroj.

Podręcznik w języku polskim możesz pobrać ze strony internetowej:

<https://atwydawnictwo.pl/produkt/ocena-funkcjonalna-w-szkole-dla-kazdego/>.

Podręcznik w języku ukraińskim możesz natomiast pobrać ze strony internetowej:

<https://atwydawnictwo.pl/produkt/ocena-funkcjonalna-w-edukacji-wlaczajacej-ukr/>.

Jak poprawnie dokonać obserwacji ucznia z użyciem KSzOF?

1. Wybierz odpowiedni dla ucznia kwestionariusz.
Kwestionariusz Szkolnej Oceny Funkcjonalnej (KSzOF) występuje w czterech wersjach: KSzOF-I-III dla klas I–III (52 twierdzenia), KSzOF-IV-VI dla klas IV–VI (52 twierdzenia), KSzOF-VII-VIII dla klas VII–VIII (50 twierdzeń), KSzOF-SPP dla uczniów szkół ponadpodstawowych (54 twierdzenia).
2. Zapoznaj się z kwestionariuszem i aktywnościami, które będziesz obserwować.
3. Po kilkutygodniowej obserwacji ucznia wypełnij arkusz obserwacji.
4. Zaznacz, w jakim stopniu dane zachowanie (aktywność) występuje u ucznia (z wykorzystaniem skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza w niewielkim stopniu, a 5 - w bardzo dużym stopniu).
5. Oblicz wyniki surowe.
6. Przelicz wyniki surowe na skalę stenową.
7. Dokonaj analizy jakościowej uzyskanych wyników.

Źródła i materiały

- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 2 marca 2026 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2026 r., poz. 428)
- portal wsparcie.gov.pl
- *Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF)*, Światowa Organizacja Zdrowia 2009 r.
- *Ocena funkcjonalna w edukacji włączającej. Założenia teoretyczne i procedura stosowania Kwestionariusza Szkolnej Oceny Funkcjonalnej* Z. Gajdzica, E. Widawska, S. Byra, E. Domagała-Zyśk, B. Jachimczak, R. Piotrowicz, Katowice-Kraków 2024 r.
- *Ocena funkcjonalna w szkole dla każdego - założenia, pomiar, zastosowanie* Z. Gajdzica, E. Widawska, S. Byra, E. Domagała-Zyśk, B. Jachimczak, R. Piotrowicz, E. Neroj, Katowice-Kraków 2024 r.
- *Kwestionariusz obserwacji aktywności dziecka kończącego edukację przedszkolną w zakresie przygotowania do szkoły - założenia, pomiar, zastosowanie. Skrining rozwoju małego dziecka (SRMD)*, R. Piotrowicz, M. Walkiewicz-Krutak, K. Wereszka, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2026 r.
- *Ocena funkcjonalna dziecka w okresie wczesnego i średniego dzieciństwa - skrining rozwoju małego dziecka (SRMD) - założenia, pomiar, zastosowanie*, Z. Gajdzica, E. Widawska, S. Byra, E. Domagała-Zyśk, B. Jachimczak, R. Piotrowicz, E. Neroj, Katowice-Kraków 2025 r.

POWODZENIA!

**DYREKTOR I SPECJALIŚCI
CENTRUM PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEGO
W SZCZECINIE**

